

Hanketuen hakukierrokseen liittyvät kysymykset ja ministeriön vastaukset 12.4.2018

Hakukelpoisuus

Onko koulutuskuntayhtymä hakukelpoinen tällä hakukierroksella?

Kuntayhtymä on hakukelpoinen toimialasta riippumatta, kunhan täyttää muuten hanketuen edellyttämät vähimmäisvaatimukset. Kuntahankkeissa tulee vahvistaa paikallishallinnon kapasiteettia.

Hakuilmoituksessa mainitaan, että rahoitusta voivat hakea Suomessa rekisteröityneet yhdistykset tai säätiöt. Voiko korkeakoulusäätiö myös hakea näitä valtionavustuksia?

Hanketuen reunaehtojen mukaan hanketukea voidaan myöntää rekisteröityneelle säätiölle, joka on ollut hakuhetkellä rekisteröityneenä vähintään kaksi vuotta. Tämän ja muiden vähimmäisvaatimusten täytyessä myös korkeakoulusäätiö on lähtökohtaisesti hakukelpoinen. On kuitenkin hyvä huomioida, että hanketuen myöntämisessä noudatetaan valtionavustuslakia. Lain mukaan valtionavustuksen myöntäminen edellyttää, että valtionavustuksen myöntäminen on pidettävä tarpeellisena valtionavustuksen hakijan saama muu julkinen tuki sekä valtionavustuksen kohteena olevan hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Tätä edellytystä tarkastellaan tapauskohtaisesti.

Kehityspoliittisessa kansalaisyhteiskuntalinjauksessa, johon hakuilmoituksessa viitataan, on määritelty kansalaisyhteiskuntatoimijalla tarkoitettavan yhteisen teeman, tavoitteen tai aatteen pohjalle perustettu ja voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä, yhteisöjä, verkostoja ja sosiaalisia liikkeitä, mutta myös esimerkiksi ei-kaupallista mediaa, säätiöitä ja tutkimuslaitoksia.

Hanketukea hakeva järjestö on jäsenenä kansainvälisessä kansalaisjärjestössä, jonka hankkeeseen ulkoministeriö on myöntänyt INGO-tukea. Hanketukea hakevalle järjestölle on kanavoitu osa tästä INGO-tuesta, jolla se toteuttaa hankkeita. Järjestö valmistelee parhaillaan kuluvaan kevään hakuun hakemusta, joka ei ole päällekkäinen INGO-tuen kautta rahoitettavien hankkeiden tai niiden aktiviteettien kanssa. Myöntääkö ulkoministeriö hanketukea samalle vuodelle, jolla järjestöllä on käytettävissä INGO-tukea? Jos kyllä, rajoittaako INGO-tuki haettavan hanketuen määrää ja miten?

Hanketuen myöntämistä INGO-tukea saaneille toimijoille ei ole erikseen rajattu tukimuotojen ehdoissa. Hanketuki on harkinnanvaraista valtionavustusta. Valtionavustuslain mukaan valtionavustuksen myöntäminen edellyttää, että valtionavustuksen myöntäminen on pidettävä tarpeellisena valtionavustuksen hakijan saama muu julkinen tuki sekä valtionavustuksen kohteena olevan hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Tätä edellytystä tarkastellaan tapauskohtaisesti.

Samojen toimintojen kattamiseen ministeriö ei myönnä päällekkäistä tukea.

Kannattaako hankkeeseemme hakea liikekumppanitukea vai kannattaako anoa tukea kansalaisjärjestöhaussa? Finnpartnershipin haku aika päättyy huhtikuun lopulla ja KEO:n haku 15. toukokuuta. Voimmeko hakea molempia kautta tukea?

Hanketukea voidaan myöntää rekisteröityneelle yhdistykselle tai säätiölle, joka on ollut hakuhetkellä rekisteröityneenä vähintään kaksi vuotta. Yhdistyksellä tai säätiöllä voi olla erilaisia kumppanuuksia hanketoteutuksessa ja niitä ulkoministeriö ei sinänsä rajoita, mutta arvioi hanketta kokonaisuutena ja hanketuen hakuilmoituksessa ilmoitettujen kriteerien pohjalta. Ulkoministeriö kannustaa erilaisiin yhteistyömuotoihin hanketoteutuksessa. Jää hakijan itsensä arvioitavaksi kumpaan tukimuotoon, vai mahdollisesti molempiin tai useampiin, hanke ja sen toimintamalli tai osat siitä parhaiten sopivat. Huomata kuitenkin tulee, että samojen toimintojen kattamiseen myönnetään tukea vain yhdestä paikasta, vaikka hankekokonaisuudessa olisi mukana muutakin rahoitusta. Lisätietoja eri avustusmuotoihin liittyen voi kysyä kutakin avustusta hallinnoivilta tahoilta. Valtionavustuslain mukaan valtionavustuksen myöntäminen edellyttää,

että valtionavustuksen myöntämistä on pidettävä tarpeellisena valtionavustuksen hakijan saama muu julkinen tuki sekä valtionavustuksen kohteena olevan hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Tätä edellytystä tarkastellaan tapauskohtaisesti.

Kumppanuudet

Myöntääkö ulkoministeriö hanketukea yhteistyöhön hakijajärjestön samalle kumppanijärjestölle, mutta eri hankkeelle, jolle INGO-tukea käytetään? Jos kyllä, rajoittaako INGO-tuki haettavan hanketuen määrää ja miten?

Kävimme kumppanuusjärjestöjen kartoitus- ja arviointimatalla. Alueella oli useitakin kiinnostavia järjestöjä, mutta kiinnostuimme sisältöjen puolesta järjestöstä, jonka tietojemme mukaan toinen suomalainen järjestö on jo valinnut kumppanijärjestökseen. Heikentääkö hankkeen rahoituksen saamista se, että kaksi järjestöä on luonut kumppanuuden saman järjestön kanssa ja hakee rahoitusta samasta instrumentista? Suositellaanko, että haetaan rahoitusta eri järjestön kanssa?

Hanketuen ehdot eivät rajoita saman kumppanijärjestön osallistumasta useampiin samalla tai eri rahoitusinstrumentilla toteutettaviin hankkeisiin. Jos kumppanin kapasiteetti antaa myöden, se voi toimia yhdessä useamman suomalaisen toimijan kanssa. Rahoitettavat toiminnot eivät kuitenkaan voi olla päällekkäisiä.

Tehtäessä yhteistyötä saman kumppanijärjestön kanssa suomalaisten toimijoiden olisi hyvää koordinoida keskenään jo suunnitteluvaiheessa: esimerkiksi jakaa vastuita mm. sen suhteen, mitä kumppani tarvitsee.

Pitääkö kuntahankkeessa kumppanina pitää olla paikallishallinto vai voiko se olla jokin muu taho?

Lähtökohtaisesti yhteistyökumppanin tulee olla paikallisesti rekisteröitynyt toimija. Perustelluissa tapauksissa kumppani voi olla selkeästi rajattu yhteisö tai kansalaisryhmä, joka on toiminut tuen hakuhetkellä vähintään vuoden ajan, yhteistyömaassa toimiva kansainvälinen järjestö tai paikallisen hallinnon organisaatio. Hanketuella toteutettavissa hankkeissa tulee vahvistaa paikallista kansalaisyhteiskuntaa tai paikallishallinnon kapasiteettia. Muuten yhteistyökumppania ei ole rajattu, ja tarkoituksenmukainen kumppani riippuu tapauskohtaisesti toiminnan luonteesta.

Onko aiesopimukseen olemassa valmista pohjaa ja jos on, mistä sen voi löytää?

Aiesopimukseen ei ole olemassa valmista pohjaa. Kepassa on saatavilla yhteistyösopimuksen esimerkkipohjia, joita voi soveltuvilta osin hyödyntää. On kuitenkin tärkeää, että aiesopimus valmistellaan hankekohtaisesti ja sisältö pohditaan huolellisesti yhdessä kumppanin kanssa.

Voiko aiesopimus (MoU) olla kolmenvälinen (hakijan ja kahden paikallisen kumppanin välinen)?

Aiesopimus voi olla kolmenvälinen. Sopimuksessa tulee kuitenkin tuoda selkeästi esiin eri kumppaneiden vastuut ja velvollisuudet.

Onko mitään ajatusta siinä, että myös suomalaisten partnereiden kanssa solmitaan aiesopimus?

UM suosittelee solmimaan aiesopimukset myös suomalaisten yhteistyötahojen kanssa. Pakollista se ei ole, mutta kertoo eri osapuolten sitoutumisesta ja avaa yhteistyötä muun hakuaineiston ohella.

Jatkohankkeet

Mikä on jatkohankkeen määritelmä?

Lähtökohtaisesti jos sama hakija toteuttaa saman kumppanin kanssa samalla toimialalla hanketta, jonka päätavoitteet ja toteutusmaa pysyvät samana kuin aikaisemmin, kyse on jatkohankkeesta. Jatkohanke voi esimerkiksi skaalautua uudelle alueelle tai laajentaa kohderyhmää suhteessa hankkeen aiempiin vaiheisiin muuttumatta uudeksi hankkeeksi. Jos hakija, pääkumppani, hankkeen päätavoite tai toteutusmaa muuttuvat, hanke muuttuu niin paljon, että kyseessä katsotaan pääsääntöisesti olevan uusi hanke. Jatkohankkeen täytyy olla luonteeltaan sellainen, että se perustuu edellisen vaiheen tulosten ja kokemusten hyödyntämiseen.

Jatkohankkeen määritelmä ei kuitenkaan ole täysin yksiselitteinen, joten kaikki hakemukset arvioidaan tapauskohtaisesti.

Käytämmekö jatkohankkeen vai uuden hankkeen hakulomaketta sellaisessa tapauksessa, kun kyseessä on meille uusi hanke, mutta joka on jatkoa edelliselle, toisen suomalaisen järjestön kautta toteutetulle 2017 päättyneelle hankkeelle?

Tässä tapauksessa tulee käyttää uuden hankkeen lomaketta, mutta huolehtia siitä, että hakemuksessa/hankeasiakirjassa vastataan myös jatkohankkeita koskeviin arviointikriteereihin. Koska hakija vaihtuu, kyseessä ei voi ministeriön tietojärjestelmässä enää olla varsinainen saman hankkeen lisämyöntö, vaan uusi hanke. On kuitenkin relevanttia tietoa, että hanke perustuu aiemmalle yhteistyölle ja siitä saaduille kokemuksille ja tuloksille. On hyvä avata hakemuksessa selkeästi hankkeen ja sen suunnittelun taustoja.

Liitteet

Onko mahdollista laittaa hankebudjetti hankeasiakirjan liitteeksi, sillä hankeasiakirjan 25 sivun yläraja vaikeuttaa hankeasiakirjassa vaadittavien asiakohtien riittävää esittelyä, ja budjetti olisi kuitenkin luontevaa esittää asiakirjan liitteenä?

Olisiko mahdollista muuttaa hankeasiakirjan sivuyläraja 30 sivuun?

Tuleeko tänä vuonna liitteeksi laittaa myös tarkempi hankebudjetti vai laitetaanko budjetti ainoastaan pdf-hakulomakkeeseen?

Voiko yhdeksi liitteeksi laittaa Tulosketju-dokumentin? 25 sivumäärän rajoitus on haastava, jos koko tulosketju indikaattoreineen tulee sisällyttää sivumäärään hankkeen muiden tietojen lisäksi.

Voiko yhdeksi liitteeksi laittaa myös Activity chart-dokumentin, josta näkyy koko hankkeen aktiviteetit ja niiden aikataulu hankkeen aikana?

Liitteiden tulee olla hakuilmoituksessa ja sen yhteydessä hanketuen verkkosivulla mainitun ohjeistuksen mukaiset ja pituiset.

Hankeasiakirjaan tulee sisällyttää hakemuslomaketta tarkemmalla tasolla tehty hankebudjetti, jonka tulee mahtua mukaan 25 sivun maksimipituuteen. Hankeasiakirjan maksimipituus on 25 sivua, joiden lisäksi asiakirjaan on mahdollista liittää hankeasiakirjan mallipohjassa mainitut liitteet: 1) hankkeen tulosketju (tai vastaava), 2) hankkeen riskimatriisi, 3) mahdolliset karttaliitteet ja 4) mahdollinen lyhenneluettelo. Hankeasiakirjan liitteeksi tuleva tuloskehikko/riskimatriisi voivat ulottua useammalle kuin yhdelle sivulle.

Hankeasiakirjaan ei tule liittää ylimääräisiä liitteitä: mikäli hakija toimittaa sallitun sivumäärän ylittäviä/muita asiakirjoja, ylimenevää/ylimääräistä materiaalia ei ministeriössä käydä läpi eikä arvioida.

Hakijoita pyydetään toimittamaan perustietoilmoitus 30.4. mennessä. Pitääkö kaikki ilmoitukseen vaadittavat liitteet olla myös toimitettuina kyseiseen määräpäivään mennessä? Voiko niitä vielä toimittaa kyseisen päivän jälkeen, jos hakija on tämän on ilmoituslomakkeessaan maininnut?

Perustietoilmoitusta voi täydentää vielä 30.4. jälkeen toimittamalla puuttuvat liitteet täydennysilmoituslomakkeen liitteinä sähköisen asiointin kautta. Hakija ilmoittaa perustietoilmoituksessa, mihin mennessä täydentää perustietoilmoitusta puuttuvien liitteiden osalta.

Hanketukea hakevalla järjestöllä on käynnissä oleva hanke edelliseltä hakukierrokselta. Siihen liittyen järjestö toimittaa perustietoilmoituksen 30.4. mennessä. Käykö tämä sama perustietoilmoitus vuoden 2018 haun perustietoilmoitukseksi, vai tuleeko järjestön jättää kaksi erillistä ilmoitusta?

Hakija tai tuensaaja tekee perustietoilmoituksen aina vain kerran vuodessa. Mikäli tietoihin tulee muutoksia tai täydennyksiä, niitä voi muuttaa tai täydentää täydennysilmoituksella.

Vakuutus

Sitoumuksessa määritellään melko laajasti, etteivät "organisaatiomme hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenet tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttäviä henkilöitä" ei ole tuomittu sitoumuksessa mainituista rikoksista. Keitä kaikkia tähän tulisi varsinaisesti laskea? Koskeeko esim. työntekijöitä, jotka kai voidaan tulkita omaavansa jonkinlaista edustusvaltaa organisaatiossa?

Eri organisaatioilla on erilaisia johtavia, hallinto- tai valvontaelimiä, mistä johtuen näitä ei voida vakuutuksessa tyhjentävästi eritellä kaikkien organisaatioiden osalta. Vakuutuksessa viitataan henkilöihin, jotka kuuluvat kyseisiin elimiin tai käyttävät organisaatiossa virallista edustusvaltaa. Virallista edustusvaltaa käyttävät esimerkiksi viralliset hallintoelimet, joissa tehtävä kytkeytyy todelliseen päätösvaltaan (esimerkiksi oikeus edustaa viranomaisessa, nimenkirjoitusoikeus tms.). Organisaation työntekijöillä ei lähtökohtaisesti katsota olevan tällaista virallista edustusvaltaa.

Mitä jos myöhemmin käy ilmi, että joku em. tehtävistä onkin saanut listauksen mukaisen tuomion eikä ole siitä kertonut ja on allekirjoittanut sitoumuksen? Menettääkö järjestö tuolloin sille mahdollisesti myönnetyn tuen?

Hakijat vastaavat vakuutuksen allekirjoittamisesta ja on hakijan vastuulla selvittää henkilöille, joita vakuutus koskee, mitä sen allekirjoittaminen tarkoittaa. Viranomainen harkitsee tapauskohtaisesti toimia, jos käy ilmi, että vakuutus on annettu virheellisesti.

Sitoumuksen allekirjoittavat vain hakuvuonna em. tehtävissä olevat henkilöt. Miten toimitaan hankkeen toteutuksen aikana ja onko valittujen henkilöiden taustalla vaikutusta vai koskeeko tämä vain hakuajankana em. tehtävissä toimivia?

Vakuutuksen periaate on voimassa koko tuenkäytön ajan. Hakijan tulee huolehtia, että kyseisiä tuomioita saaneet henkilöt eivät toimi vastaavissa tehtävissä valtionavustuksen käytön aikana.

Miten tätä on ajateltu sovellettavan kuntien osalta? Onko kyseessä esim. kunnanvaltuusto, joka sitoumuksen antaa?

Vakuutus koskee kaikkia hakijoita. Eri organisaatioilla on erilaisia johtavia, hallinto- tai valvontaelimiä, mistä johtuen näitä ei voida vakuutuksessa tyhjentävästi eritellä kaikkien organisaatioiden osalta. Vakuutuksessa viitataan henkilöihin, jotka kuuluvat kyseisiin elimiin tai käyttävät organisaatiossa virallista edustusvaltaa. Virallista edustusvaltaa käyttävät esimerkiksi viralliset hallintoelimet, joissa tehtävä kytkeytyy todelliseen päätösvaltaan (esimerkiksi oikeus edustaa viranomaisessa, nimenkirjoitusoikeus tms.). Organisaation työntekijöillä ei lähtökohtaisesti katsota olevan tällaista virallista edustusvaltaa.

Koskeeko sitoumus ulkomaista kumppanijärjestöä vaan vain suomalaista hakijaorganisaatiota?

Hakemukseen liitettävä vakuutus koskee ainoastaan suomalaista hanketukea hakevaa organisaatiota. Suomalainen järjestö ei allekirjoita vakuutusta kumppanin puolesta. Kumppanijärjestöille pitäisi kuitenkin lähtökohtaisesti ilmoittaa vakuutuksesta kuten ministeriön muustakin ohjeistuksesta ja periaatetasolla edellyttää, että myöskään kumppani ei ole syyllistynyt vastaaviin rikoksiin. Hakija vastaa täysimääräisesti tuenkäytöstä myös kumppaninsa osalta.

Miten suhtaudutaan ulkomailla mahdollisesti annettuihin tuomioihin? Voi käydä esimerkiksi niin, että jossain hankalassa toimintamaassa organisaation työntekijä tai luottamushenkilö saa syytteen, mahdollisesti jopa tuomitaan rikoksesta, vain siksi, että on ottanut kantaa johonkin epätoivottuun asiaan. Silloin on mahdollista, että henkilö päätyy "pakoilemaan oikeutta".

Ulkomaisten rikostuomioiden huomioiminen harkitaan ministeriössä tapauskohtaisesti. Tapaukset tulee tuoda hakemuksen yhteydessä ministeriön tietoon, jotta tapauksia on mahdollista arvioida. Lähtökohtaisesti ulkoministeriö ei hyväksy tuomittua toimintaa missään maassa, mutta ulkomaisten tuomioiden osalta vakuutusta ei voida soveltaa sellaisenaan.

Tuleeko samankaltainen sitoumus jatkossa myös ohjelmaturvayrityksille? Entä yrityksille?

Hakuaineistot ja pakolliset liitteet määritellään erikseen eri valtionavustushakujen yhteydessä.

Tuleeko hakijan vaatia rikosrekisteri henkilöiltä, joita hakemukseen liitettävä vakuutus koskee?

Vakuutuksen allekirjoittaessaan hakijan tulee olla vakuuttunut siitä, ettei hakijaa tai organisaation hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsentä tai organisaatioissa edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävää henkilöä ole viimeisten viiden vuoden aikana lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin vakuutuksessa mainitusta rikoksesta rangaistukseen. Ministeriö ei ota kantaa siihen, kuinka hakija on asiasta tullut vakuuttuneeksi tai ilmoittanut siitä ko. henkilöpiirille. Ministeriö ei esimerkiksi edellytä, että hakija vaatii kyseisiltä henkilöiltä rikosrekisteriotteet. Mikäli hakija on ollut vilpittömässä mielessä vakuutusta antaessaan eikä sen tiedossa ole ollut vakuutusta antaessaan, että kukaan em. henkilöistä olisi saanut mainituista rikoksista tuomioita, ministeriö huomioi tämän hakijan eduksi luettavan seikan tapauskohtaisessa harkinnassa, jos vakuutuksen virheellisyys tulisi myöhemmin ilmi.

Omarahoitus

Yhteishankkeeseemme mukaan tulevalla kansainvälisellä järjestöllä on tarkoitus hakea omista rahastoistaan hankkeeseen rahoitusta. Onko tätä mahdollista laskea omarahoitukseksi, jos virallisesti rahat eivät kierrä hakijan tilien kautta?

Hanketuen käytön edellytyksenä on, että suomalainen avustussensaaja rahoittaa hanketta vuosittain vähintään 15 %:n omarahoitusosuudella (vammaishankkeissa 7,5 %), josta rahallisen panoksen on oltava vähintään 7,5 % hankkeen kokonaiskuluista. Omarahoitusosuuden on tultava suomalaisista lähteistä tai ETA-alueen maista. Ministeriö voi harkinnanvaraisesti hyväksyä myös ETA-alueen ulkopuolisista maista koottuja varoja omarahoitusosuuden kattamiseen. Avustussensaajan saamaa muuta julkista avustusta ei saa käyttää hankkeen omarahoitusosuuden kattamiseen, ei myöskään Suomen ulkopuolelta saatuja julkisia avustuksia. Avustussensaajan itsensä kehitysmaassa tai paikallisen yhteistyökumppanin keräämää rahoitusta ei myöskään voi lukea omarahoitusosuuteen. Hankkeen kirjanpito on järjestettävä siten, että hankkeen kokonaisvarat (sekä valtionavustus että omarahoitusosuus) ja niiden käyttö voidaan vaikeuksitta johtaa ja tarkastaa kirjanpidosta. Hankkeen kirjanpito suositellaan pidettävän omalla kustannuspaikallaan ja tilikartan tulee olla sellainen, että hankkeen budjetin hyväksytyt menolajit saadaan eriteltyä kirjanpidossa ja vuosiraportilla. Tositteista tulee ilmetä kirjanpidon kannalta tarpeelliset tiedot ja ne tulee arkistoida ja säilyttää siten, että ne ovat ministeriön tarkastettavissa Suomessa. Avustussensaajien valitsemien tilintarkastajien on tarkastettava hankkeen kirjanpito ja ministeriölle toimitettava vuosiraportti. Omarahoituksen tulee kohdistua hankkeen raportoitaviin kokonaiskuluihin, olla todennettavissa hankkeen kirjanpidosta ja tilintarkastuksesta, ja tositeaineiston

ministeriön tarkastettavissa. Tästä syystä muuta kautta kiertävä rahoitus ei voi olla osa hankkeen omarahoitusta.